

plyny, majúce teoreticky 1400°, prakticky 900—1000°C, vedú sa do kotolne, kde vyrobia teoreticky 3,4 tony, prakticky 3 tony normálnej vodnej pary na 1 tonu síry v kýze. Rôzvádzacia tepelná bilancia jednej pece, ktorá je už viac rokov inštalovaná vo Švédsku a shrnuje značné výhody týchto pecí nad iné kýzové pece najmä pre celulózkv.

Literatúra.

1. Práškové kúrenie, Technický obzor slov. č. 6, 1940.
2. Dolch Die Untersuchung der Brennstoffe, 1932, str. 41.
3. C. D. Jentz Flash Roasting of Pyrites, Pulp and Paper Magazin of Canada, 1941, str. 101.
4. SO₂ Heat Recovery at St. Lawrence Paper Mills Co, Heat Engineering January 1939.
5. Bulletin fy Cellico Uppsala z r. 1943 a 1946.
6. Technické zprávy TB—6 Svenska Pappers och Cellulosaingenjörsföreningen. 1943.

HOSPODÁSKÉ ZPRÁVY

Produkcija oleja v Maďarsku

Dnešné Maďarsko má dve významnejšie olejové polia v prevádzke: v stolici Zala, v blízkosti Nagy Kanizsa, patriaca spoločnosti Magyar Amerikai Olajipari R. T., a v Bükkszéku pri Jagri, v stolici Heves, patriace štátu. V blízkej budúcnosti začne pracovať aj spoločnosť Magyar-Szovjet Olajművek R. T. na maďarskej nížine. Spoločnosť Magyar Amerikai Olajipari R. T. (Hungaro-American Oil Industry Co Ltd) má olejové polia v Budafapuszta, Lovászi, Lendvaújfalu, Hahot. Maďarský štát má zasa olejové polia v Bükkszéku. Celková výroba surového oleja a plynu činila

r. 1937 (v prvom roku výroby)	2.395 t oleja	2.315 m ³ plynu
r. 1943 (najvyššia výroba)	838.068 t	266.108 m ³
roku 1945	655.776 t „	362.456 m ³

Stúpla teda výroba oleja oproti roku 1937, kedy spoločnosti začali pracovať, vo vojnovom roku 1943 okružle na 350 ráz väčšiu hodnotu u oleja a 114 ráz u plynu. Pramene v Bükkszéku sú však málo vydatné. Všetky oleje sú miešaného typu a obsahujú parafín. Olej z okolia Zaly obsahuje značný podiel ľahkého oleja s oktánovým číslom 65—67. Má výborné mazacie vlastnosti. Maďarsko má značne vyvinutý rafinačný priemysel, ktorý však bol vo vojne veľmi poškodený, niektoré podniky boli úplne zničené.

Sú to tieto rafinérie:

Majiteľ	sídlo	Kapacita v tonách za deň
Magyar Olajművek R. T.	Ujszöny	1000
Péti Nitrogénművek	Pét fürdő	600

Shell Kőolaj R. T.	Csepel (Budapest)	600
Vacuum Oil Co	Almásfüsitő	550
Magyar Petroleumipar R. T.	Budapešť	240
Fanto Egyesült Magyar Ásványolajgyárak R. T.	Budapešť	220
Nyírbogdányi Petroleum gyár R. T.	Szöreg	80
Magyar Amerikai olajipari R. T.	Kerettye, Lovászi	70
Úhrnom		3.360 t/24 h

Podľa článku: Hungarian oil, by Dr. M. Freund, Budapest, Petroleum Volume IX, Number 9, September 1946. L. S.

Zásobovanie chemikáliami v II. štvrtroku 1947

Nedostatok surovín tak doma ako aj v cudzine je a bude ešte dosť citeľný. Následky vojny sa prejavili v značnom vyčerpaní zásob; dopyt po nich sa v dôsledku rekonštrukčných snáh značne zvýšil a zapríčinil aj stúpajúcu tendenciu cien.

Zo základných a pomocných surovín a polotovarov, dôležitých v priemysle, ktorých nedostatok vyvolaly vyššie uvedené príčiny, za zmienku stoja hlavne: rastlinné a živočíšne tuky, niektoré druhy lepidiel (glej kostný a studený), sóda amoniaková, sodný lúh, kolofonium, glycerín, pomocné koželužské chemikálie. O súčasnom stave v rastlinných a živočíšnych olejoch a tukoch (okrem hovädzieho loja), lepidlách, sóde amoniakovej, sodnom lúhu a pomocných koželužských chemikáliách písalo sa už v januárovom čísle Chemických zvestí. Stav ostáva nezmenený, až na to, že u olejov a tukov ceny na svetovom trhu stúpily.

U živočíšnych tukov domáceho pôvodu (hovädzí loj, odpadové tuky) nedostatok bol spôsobený značným snížením výseku hovädzieho dobytku, a to tak do kvantity ako do kvality; okrem toho až do nedávna bol organizovaný sber hovädzieho loja len v štyroch najväčších okresoch Slovenska, takže sber loja bol taký minimálny, že potreba loja mohla byť uspokojená len vo výrobných odvetviach, kde ho je nevyhnutná potreba po stránke technickej (cukrovary, kovopriemysel, textilný priemysel, štátna mincovňa). Loj ako surovina mydlárska a koželužská bude môcť prísť do úvahy až koncom II., prípadne v III. štvrtroku. Sber odpadových tukov na Slovensku nie je vôbec podchytený.

V živiciach je náš priemysel úplne odkázaný na dovoz zo zahraničia. Toho času je stav zásob kolofonia nedostačujúci, lebo priemysel nie je zásobený ani na dva mesiace.

Všeobecný nedostatok rastlinných a živočíšnych olejov a tukov podmienil aj zlú situáciu v svetových zásobách glycerínu. Tento nedostatok glycerínu sa dosť tiesnivo prejavil aj u nás, hoci